

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการใช้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้และความเหมาะสมของข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของแต่ละหน่วยงาน และเพื่อศึกษาสภาพการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ และพนักงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 573 คน จากหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งหมด 16 หน่วยงาน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน หรือของสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2534 : 14) ได้ขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มร้อยละ 1 จำนวนทั้งสิ้น 94 คน

การคำนวณหาขนาดตัวอย่าง

หาขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2534 :

14) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	คือ	ขนาดตัวอย่าง
	N	คือ	ขนาดประชากรทั้งหมด
	e	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในงานวิจัยนี้ได้กำหนด

ไว้ที่ระดับ 0.1)

ดังนั้นได้ขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{573}{1 + 573(0.1)^2}$$

$$n = 85.14$$

เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายจึงเพิ่มขนาดตัวอย่างอีก 10 % เป็น $85 + \left(\frac{10}{100} \times 85\right) = 94$

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการประเมินรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเหมาะสมของ

ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในไปใช้ รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย รวมทั้งรายงานการประเมินตนเองของหน่วยงานและของมหาวิทยาลัย เพื่อวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาตัวบ่งชี้การใช้ผลการประเมินการประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในในเชิงแนวคิด
- 1.2 การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในในเชิงตรวจสอบยืนยัน
- 1.3 การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในในเชิงสัญลักษณ์
- 1.4 การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในในเชิงปฏิบัติ

2. รวบรวมตัวบ่งชี้ต่าง ๆ จากการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วสร้างแบบสอบถามเพื่อรวบรวมตัวบ่งชี้ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม รูปแบบคำถามเป็นแบบตรวจสอบ และแบบเติมคำ

2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเหมาะสมของข้อเสนอแนะ เป็นการสอบถามถึงการใช้ผลการประเมินคุณภาพของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ และความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ รูปแบบคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) เกณฑ์การให้คะแนนมีค่าเท่ากันทุกข้อ คือ

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อคิดเห็นต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นการสอบถามความคิดเห็นของสถาบันที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ในเชิงแนวคิด 2) การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ในเชิงตรวจสอบยืนยัน 3) การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในในเชิงสัญลักษณ์ และ 4) การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ในเชิงปฏิบัติ

รูปแบบคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2.4 ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบคำถามเป็นแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) มาวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสถานภาพทั่วไป เป็นการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ การวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยายเพื่อบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลผลค่าเฉลี่ยที่ใช้แบบสอบถามแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scale) ชนิด 5 ระดับ (1 หมายถึง น้อยที่สุด, 2 หมายถึง น้อย, 3 หมายถึง

ปานกลาง, 4 หมายถึง มาก, 5 หมายถึง มากที่สุด) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว มีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	น้อย
2.51 – 3.50	ปานกลาง
3.51 – 4.50	มาก
4.51 – 5.00	มากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$s = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	s	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของแต่ละตัวที่ยกกำลังสอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY